

Pyöreän pöydän keskustelu sähköverkoista

Energiateollisuus ry järjesti torstaina 9.4.2026 pyöreän pöydän keskustelutilaisuuden, jonka aiheena oli sähköverkot. Tilaisuuden yksitoista osallistujaa edustivat sähköverkkoa tarvitsevia teollisen kokoluokan asiakkaita sekä sähköverkkoyhtiöitä erilaisista toimintaympäristöistä.

Keskusteluaiheita oli ennakkoon valittu kolme. Tilaisuuden aluksi keskusteltiin siitä, millaiset sähköverkot ovat Suomelle strateginen kilpailuetu sekä millaisilla keinoilla varmistetaan riittävän verkkokapasiteetin saatavuus. Toisena aiheena keskustelussa pohdittiin, millaisin periaattein niukkaa verkkokapasiteettia olisi tarkoituksenmukaista jakaa asiakkaille. Keskustelun kolmantena aiheena oli sähköverkkojen rooli alueellisen kehityksen mahdollistamisessa ja asiakastarpeiden yhteensovittaminen verkkokapasiteetin optimaaliseksi hyödyntämiseksi.

Yhteinen kansallinen tahtotila ja visio tarvitaan

Keskustelussa korostettiin laajasti, että sähköverkot ovat keskeinen edellytys elinvoimaiselle ja kehittyvälle elinkeinotoiminnalle ja sitä kautta koko Suomen menestykselle. Vakaa toimintaympäristö ja ennustettavuus nähtiin keskeisenä edellytyksenä sille, että Suomi on erilaisille yrityksille houkutteleva paikka investoida ja kasvaa.

Toimivat ja luotettavat sähköverkot ovat Suomelle strateginen kilpailuetu. Jotta Suomi voi saada energiamurrokseen liittyvistä mahdollisuuksista ja potentiaalista kaiken irti, tulisi Suomessa vahvistaa omaa kansallista tahtotilaa ja yhteistä visiota sähköistymiseen ja sähköverkkojen kehittämiseen liittyen. Keskustelussa painotettiin, että Suomen on tärkeää varmistaa sähköverkkojen riittävyys ja toimiva regulaatioympäristö investointien houkuttelemiseksi. Kustannuskilpailukyvyistä on olennaista pitää huolta kansainvälisen kilpailun kiristyessä.

Puheenvuoroissa painotettiin laajasti myös asiakaslähtöisyyden ja asiakastarpeiden ymmärryksen merkitystä. Asiakkaiden tilanteet ja vaatimukset vaihtelevat hankekohtaisesti, mutta usein yhteistä niille on tarve joustavuudelle ja ennakoitavuudelle.

Tämän lisäksi monissa puheenvuoroissa käsiteltiin investointien hyväksyttävyyden edistämistä paikallisella tasolla. Osa keskustelijoista ennakoivat, että tulevaisuudessa hankkeet kohtaavat yhä enemmän myös vastustusta. Siksi tarvitaan toimia hyväksyttävyyden edistämiseksi. Kun hankkeiden hyöty paikallisten asukkaiden silmissä lisääntyy, lisääntyy usein myös hankkeiden hyväksyttävyys.

Verkkokapasiteetin niukkuus haastaa koko yhteiskunnan

Verkkokapasiteetin niukkuus aiheuttaa erilaisia haasteita ympäri Suomen. Keskustelussa korostettiin, että kapasiteetin jakamiseen asiakkaiden kesken ei ole olemassa hopealuotia, vaan kyse on väistämättä kompromisseista, erilaisten tarpeiden ja aikataulujen yhteensovittamisesta ja toisaalta riskien hallinnasta.

Keskustelijat nostivat esiin, että verkkokapasiteetin jakamisessa läpinäkyvät pelisäännöt, johdonmukaisuus, tasapuolisuus sekä ennakoitavuus ovat tärkeitä periaatteita. Kuitenkin samalla myös hankkeiden ominaispiirteet ja aikataulutarpeet tulisi pyrkiä huomioimaan mahdollisimman hyvin.

Osa keskustelijoista toi esiin myös hintojen ohjausvaikutukseen liittyvät mahdollisuudet niukkuuden jakamisen hallitsemisessa.

Elinvoimaisten toimintaympäristöjen kehittäminen vaatii yhteistä tilannekuvaa

Sähköverkkojen rooli alueellisen kehityksen mahdollistamisessa herätti paljon keskustelua ja erilaisia näkökulmia. Osa keskustelijoista koki, ettei verkoilla tulisi tai voi tehdä aluepolitiikkaa, mutta esiin nousi vahvasti myös asiakkaiden sijoittumisen ohjaamisen merkitys nimenomaan yhteiskunnallisen kokonaisuhyödyn kannalta. Tähän liittyvät mahdollisuudet nähtiin kuitenkin tällä hetkellä rajattuina.

Keskustelussa tuotiin esiin, että Suomessa tarvittaisiin eri alueille syntyviä ekosysteemejä, joihin rakentuisi monipuolista liiketoimintaa ja jotka mahdollistaisivat sitä kautta syntyviä synergiaetuja ja sivuvirtoja. Elinvoimaisten toimintaympäristöjen luomiseksi tarvitaan aitoa vuoropuhelua ja mahdollisimman yhtenäinen tilannekuva niin valtion, kuntien, yritysten kuin erilaisten sidosryhmien välillä. Tämän eteen monet keskustelijat kertoivat työskentelevänsä toiminta-alueillaan.

Jotta yritykset näkevät Suomen jatkossa entistäkin houkuttelevampana toimintaympäristönä, tarvitaan väistämättä sitoutumista kapasiteetin kasvattamiseen ja lisää investointeja sähköverkkoon. Näin Suomi voi menestyä tulevaisuudessakin yhä tiukemmassa kansainvälisessä kilpailussa.

Pyöreän pöydän keskustelutilaisuuden fasilitoi ja muistion laati Aina Advisors Oy.